

Aan:
De wethouder van Zorg, Welzijn, Jeugd en
Onderwijs van de Gemeente Helmond,
Mevr. M. de Leeuw-Jongejans,
Postbus 950,
5700 AZ Helmond.

Helmond, 18 april 2011
Betreft: Instemming statutenwijziging

Geachte wethouder,

Op 1 augustus 2010 is de wetswijziging met betrekking tot goed onderwijs en goed bestuur geëffectueerd. In het kader van verdere deregulering en autonomievergroting van het onderwijs krijgen scholen steeds meer zelfzeggenschap over de wijze waarop de school functioneert. Het is van belang, volgens de minister, dat direct betrokken- en maatschappelijke stakeholders invloed krijgen op de school, de zogenaamde horizontale verantwoording ook wel de horizontale dialoog genoemd¹. Een voorwaarde daarvoor is dat de school zich goed moet kunnen verantwoorden. In de ogen van de minister betekent dit een aanpassing van de wijze waarop de school bestuurd wordt. Pas als de interne (be)sturingskolom goed op orde is, krijgt de horizontale dialoog de gewenste waarde.

Een van de maatregelen die de minister daartoe genomen heeft is het verplicht scheiden van bestuur en toezicht.

Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de functies van besturen en toezicht houden niet langer in één persoon verenigd mogen zijn. Er moeten dus functionarissen komen die besturen en functionarissen die toezien op het besturen.

Een dergelijk scheiding kan op twee manieren gerealiseerd worden:

1. de functionele scheiding, die een uitwerking op 3 hoofdlijnen kent:
 - a. een scheiding binnen het huidige bestuur, waarbij een deel bestuurder en een deel toezichthouder wordt;
 - b. een toetreding van de algemene directie tot het bestuur, waarbij de voormalige algemene directie de bestuurdersrol krijgt;
 - c. een geheel mandaat/delegatie aan de algemene directie, waardoor de algemene directie bestuurder wordt (maar niet toetreedt tot het bestuur) en waarbij het bestuur de rol van toezichthouder krijgt.
2. de organieke scheiding waarbij er twee organen ontstaan:
 - a. de Raad van Toezicht;
 - b. het College van Bestuur.

¹ Notitie "Beleidsnotitie Governance, ruimte geven, verantwoording vragen en van elkaar leren", Ministerie van OCW, 2005

Huidige bestuursvorm

Sinds de bestuurlijke verzelfstandiging van Stichting OBS Helmond wordt de organisatie bestuurd door een bestuur op hoofdlijnen. Het bestuur heeft een groot aantal bestuurstaken overgedragen aan een algemeen directeur op basis van mandaat. In de praktijk ligt het bestuurlijk handelen vooral bij de algemeen directeur en houdt het bestuur toezicht op de tenuitvoerlegging van het mandaat.

Bij een mandaat kan het bestuur ingrijpen en de genomen besluiten van de algemeen directeur terugdraaien. Het besturen en het toezicht houden zijn daardoor in formele zin verenigd in één persoon, namelijk een bestuurslid.

Keuze voor het one-tier model, functionele scheiding tussen bestuur en intern toezicht

Om meer duidelijkheid te creëren in de verdeling van taken en verantwoordelijkheden, om het huidige bestuurlijk handelen te formaliseren en om te conformeren aan de wetgeving heeft het bestuur van Stichting OBS Helmond besloten om de functies bestuur en intern toezicht functioneel te scheiden. Dit wordt het one-tier bestuursmodel genoemd.

Zoals eerder is aangegeven brengt de algemeen directeur een groot aantal bestuurstaken in mandaat ten uitvoer. Echter is de algemeen directeur niet eindverantwoordelijk. Om de eindverantwoordelijkheid neer te leggen bij de persoon die in de praktijk de bestuurstaken ten uitvoer brengt is besloten het bestuur op de delen in een toezichthoudend deel en een bezoldigd dagelijks bestuur. Om dit te realiseren zal de algemeen directeur toetreden tot het bestuur.

Binnen het bestuur ontstaat een algemeen bestuur (de interne toezichthouders) en een dagelijks bestuur (de uitvoerende bestuurder). De algemene bestuurders mogen geen taken ten uitvoer brengen die in de statuten aan het dagelijks bestuur zijn toebedeeld. Dit betekent dat de algemene bestuurders niet uitvoerend actief zijn maar toezicht houden op de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van het besturen (door het dagelijks bestuur). Het dagelijks bestuur (de uitvoerende bestuurder) is verantwoordelijk voor de aansturing van de organisatie. In de praktijk wordt het dagelijks bestuur gevormd door een bezoldigd bestuurder. Hij of zij werkt fulltime als bestuurder in de stichting.

Proces

Het proces met betrekking tot de implementatie van de nieuwe bestuursvorm is op te delen in vier fasen:

1. Oriëntatie;
2. Uitwerking;
3. Medezeggenschap;
4. Besluitvorming.

Gedurende fase 1 heeft het bestuur zich georiënteerd op de mogelijkheden om bestuur en intern toezicht te scheiden. Samen met VOS/ABB is gekeken naar de mogelijkheden met de huidige manier van besturen als uitgangspunt. Zoals eerder gemeld heeft het bestuur besloten om een functionele scheiding tussen bestuur en intern toezicht te implementeren.

In fase 2 is de nieuwe bestuursvorm uitgewerkt en in documenten vastgelegd, te weten:

- Statuten;
- Bestuursreglement;
- Managementstatuut;
- Profiel interne toezichthouder;
- Profiel bestuurder.

De documenten bepalen grotendeels de structuur in de nieuwe bestuursvorm. In een werkgroep bestaande uit een bestuurslid, de algemeen directeur, een lid van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en een schooldirecteur is de structuur vormgegeven.

Het bestuur heeft op basis van de uitwerking van de bestuursvorm een voorgenomen besluit genomen om de bestuursvorm te wijzigen.

De uitwerking van de nieuwe bestuursvorm is vervolgens in fase 3 voorgelegd aan de GMR. De GMR heeft een adviesrecht met betrekking tot de wijziging van de bestuursvorm. De GMR heeft een positief advies gegeven over de nieuwe bestuursvorm.

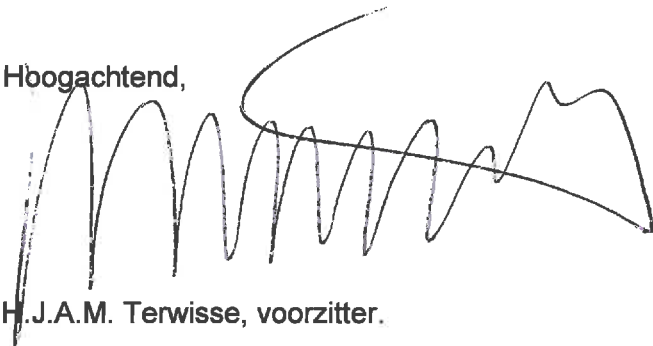
Gedurende fase 4 vraagt het bestuur aan de gemeenteraad van Helmond om in te stemmen met de statutenwijziging en de algemeen directeur te benoemen als bestuurder. Na instemming door de gemeenteraad zal het bestuur vervolgens een definitief besluit nemen.

Het bestuur van Stichting OBS Helmond vraagt:

1. Ingevolge artikel 48 lid 7 van de wet op het primair onderwijs in te stemmen met bijgevoegde statuten.
2. De algemeen directeur te benoemen als bestuurslid van Stichting OBS Helmond

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hogachtend,

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke, positioned over the text 'Hogachtend,'.

H.J.A.M. Terwisse, voorzitter.

Bijlage

Ter instemming door de gemeenteraad – de statuten van Stichting OBS Helmond

